

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಈ ಸಮಯ ಕಲ್ಪದಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯೊ

ಈ ಕೀರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹಂತಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಿಂತನೆಯಿದೆ:

1. **ಶರಣಾಗತಿ:** ತಾನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಎಲ್ಲವೂ ದೇವರಿಗೆ ಸೇರಿದುದು ಎಂಬ ಭಾವ.
2. **ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ:** ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ ಮತ್ತು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು.
3. **ಅಂತಿಮ ಗುರಿ:** ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಸೇರುವುದು.

ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ತಮಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸಂಸಾರದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಒದ್ದಾಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜೀವಿಗೂ ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಮಯ ಕಲ್ಪದಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯೊ

ದೋಷರಹಿತ ವಸುದೇವ ನೀ ಕಾಯೊ ಕೃಷ್ಣ || ಪ ||

"ಹೇ ಕೃಷ್ಣಾ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (ನಾನು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನೊಂದು ಬೆಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ) ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದೆ **ಕಲ್ಯಾಣಿ** ಕುಳಿತರೆ (ಅಂದರೆ ದಯೆ ತೋರದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ), ಮುಂದೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೀಯೆ?"

ಇಲ್ಲಿ 'ಕಲ್ಪದಿನಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು:

1. **ಕಲ್ಯಾಣದೆ + ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ:** "ಕಲ್ಯಾಣಬೇಡ ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಕಾಯದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಯುವೆ?" ಎಂಬ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಮೊರೆ.
2. **ಈ ಸಮಯ ಕಳೆದರೆ + ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ:** "ಈಗಿನ ಈ ತುರ್ತು ಸಮಯ ಮೀರಿ ಹೋದರೆ, ಮತ್ತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡುವವರು ಯಾರು?" ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ.

"ಹೇ ಕೃಷ್ಣಾ, ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೆಂದು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತೀಯೆ? ನಾನು ಸಂಸಾರದ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದ (ದೋಷರಹಿತ) ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ವಸುದೇವನ ಪುತ್ರನೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು." ಇಲ್ಲಿ ದಾಸರು 'ಈ ಸಮಯ' ಎಂದು ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಹೇಳುವ

ಮೂಲಕ ಭಕ್ತನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಭಗವಂತನ ಮೇಲಿರುವ ಅಚಲ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವನದ ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಭಗವಂತನಿಗೆ 'ಈಗಲೇ ನೀನು ಬರಬೇಕು, ಈಗ ರಕ್ಷಿಸದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ವ್ಯರ್ಥ' ಎಂದು ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹಾಕುವ ಮೊರೆ ಇದ್ದು. ದಾಸರು ಭಗವಂತನಿಗೆ "ನೀನು ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದವನು (ದೋಷರಹಿತ), ದಯಾಮಯಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲ್ಲಾಗದೆ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಿನ್ನಂಫ್ರಿಯನು ಭಜಿಸಿದವರ ಬಾಳ್ವೆಯ ಕಾಯೊ

ಎನ್ನ ಸತಿಸುತರು ನಿನ್ನವರೇ ಕಾಯೊ

ನೀನಲ್ಲದನ್ಯರನು ಕಾಣೆ ಕವಳಿಯ ಕಾಯೊ

ಮುನ್ನ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೀನೆಂಬೆ ಕಾಯೊ || ೧ ||

(ಸಮರ್ಪಣಾ ಭಾವ)

"ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು (ಅಂಫ್ರಿ) ನಂಬಿ ಭಜಿಸುವವರ ಜೀವನವನ್ನು ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನವರೇ ಎಂದು ನಾನು ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ (ಸಮರ್ಪಣೆ), ಅವರನ್ನು ನೀನೇ ಸಲಹು. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಈ ಬದುಕಿನ ಗಂಟು (ಕವಳಿ - ಬದುಕಿನ ಭಾರ/ಚಿಂತೆ) ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ನೀನೇ ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಎಂದು ನಂಬಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ, ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು."

ಪರವೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕಾತರಿ ಕಾಯೊ

ದುರಿತ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮುಂಚಿಲ್ಲ ಕಾಯೊ

ಕರೆಕರೆಯ ಸಂಸಾರಕಷ್ಟ ಕಡಲಿಯ ಕಾಯೊ

ದುರಿತ ಭವ ಶರಧಿಗೆ ತಾರೆ ಕಾಯೊ || ೨ ||

(ಮಾನವ ಸಹಜ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ)

ದಾಸರು ಇಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭಗವಂತನ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. "ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಕಾತರಿಸುತ್ತಿದೆ (ಅಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ), ಇಂತಹ ಕಾಮನೆಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು. ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಪಾಪಗಳು (ದುರಿತ) ಮತ್ತು ದುಷ್ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸಾರವು ದುಃಖದ ಕಡಲಿನಂತಿದೆ, ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವೂ ಚಿಂತೆ (ಕರೆಕರೆ) ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಾಪದ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಸಲು ನೀನೇ ದಾರಿದೀಪವಾಗಬೇಕು (ತಾರೆ/ನಾವೆ) ಎಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ."

ತ್ರಿವಿಧ ಪಾಪಗಳಿಗೆ ಪದವು ಉದ್ಧಿನ ಕಾಯೋ

ಭವಸಾಗರದೊಳೀಸೆಂಬೆ ಕಾಯೋ

ದಿವಿಜೇಂದ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಕೈಪಿಡಿದು ಒಲಿದು ಕಾಯೋ

ನವ ಮುಕ್ತಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ನೀ ಬಿಡದೆ ಕಾಯೋ || ೩ ||

(ಮುಕ್ತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ)

"ಕಾಯಿಕ, ವಾಚಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಎಂಬ ತ್ರಿವಿಧ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳೇ ನನಗೆ ರಕ್ಷಣೆ (ಇಲ್ಲಿ 'ಉದ್ಧಿನ ಕಾಯೋ' ಎಂದರೆ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ತೆಗೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯಂತೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಹಾಫಲ ನೀಡುವವನೇ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ). ನಾನು ಈ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜಲಾರದೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇವತೆಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಕೃಷ್ಣನೇ, ನನ್ನ ಕೈಪಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಒಲಿದು ಕಾಯಬೇಕು. ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೇ, ನನ್ನನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡದೆ ರಕ್ಷಿಸು."

ಸಾರಾಂಶ:

ಭಗವಂತನಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಾಯುವವರಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಾಸರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು

ಲೇಖಕರು: Dr. ಅನಂತ ರಾವ್ ದಂಡಿನ್, ಬೆಂಗಳೂರು